

3 CENTESIMI

Pređbrojka za Monarhi-ja
sada 4 K za 3 mjeseca.
Pojedin. broj 2 pare.

Abbonamento per la
Monarchia: Corrus 4
per 3 mesi. Un viaggio
numero 2 cent.

Abbonamento per die
Monarchie viettoltrici
4 K, eizigeln N. 1119
2 Heller.

OMNIBUS

Izrazi svaki dan osim nedjelje i svatko
u 11 ure prije podne.

Eens ogni giorno eccettuato in dom-
enica e feste alle 11 ant.

Erchelet 11 Uhr außer an Sonn- und
Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

2 HELLER

Za vršenje objave u
"Matteo opusku" pla-
ća se svaki broj 2 pare.
Najmanja pristojba 30 p.

Per le inserzioni d'avvisi
ul "Matteo opusku" pla-
ća se pag. per ogni parola
2 cent. Tassa minima-
le 30 centesimi.

Jedes Wort im "Matteo"
Anzeigern kostet 2 h.
Die kleinste Tasse 30 h.

Uprava i uredništvo - Amministrazione e redazione - Administration und Redaktion. Tiskara LAGINJA i dr., PULA. Vite Glavna br. 1

Istarski zastupnici u Beču radi sa- ziva sabora i pomoći radi nevolje.

Primiemo iz Beča-slijedeći brojaj:

Jučer je kod ministra predsjednika u Beču bila konferencija izabranih zastupnika na redovnom sastanku svih zastupnika istarskog sabora i to dra Laginja, Spincić, dra Rizzi i dra Bartoli radi saziva sabora i pomoći pučanstvu. Ministar predsjednik Bienenrth i ministar unutarnjih poslova Hatrdt izjavili su da obzirom na autar-nji politički položaj sada nije moguće sazi-
vati sabora. Glede pomoći vlada dosadašnjim
150.000 prilaze odmah 120.000 a stavlja u
izgled 80.000 nakon izvedenja tačnog
programa.

Izvjestaj

glavne skupštine podružnice Sv. Ćirila i Metoda za Istru u Puli.

U nedjelju u 3 sata po podne obdrža-
vala se u »Narodnom Domu« glavna
skupština Družnice podružnice u Puli
s ovim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsjednika.
2. Čitanje zapisa prošlogodišnje gla-
vne skupštine.
3. Izvješće tajnika.
4. Izvješće blagajnika.
5. Eventualija.
6. Izbor novog odbora, zamjenika i oda-
slanika na glavnu skupštinu Družbe.

1. **Pozdrav ravnatelja.** Ravnatelj dr. I.
Zucconi pozdravlja članove, koji su se u
tako licom broju sakupili, te izdaje da se
djelatnost za Družbu mora osobito u
Puli razviti, gdje su naše počete za pučku
školsko tako velike. Ovdje je najveća
družbina škola, koja premda ima 453 djece
ne okuplja ni trećinu naše djece obve-
zane na poljarnu školu. Izdaje da je Pula
bila do sada uvijek prva i najveća po-
družnica, a kao takva mora i ostati, te
razviti još veće djelovanje što će biti za-
daca budućeg odbora.

2. **Čitanje zapisa.** Dr. Laginja pre-
dlaže, da obzirom što je zapisnik lanjske
skupštine bio tiskan u »Omnibusu«, da
ga se ne čita, već smatra pročitanim. Za-
tim se prelazi na treću točku dnevnog
reda.

3. **Izvješće tajnika.** Tajnik učitelj Ernest
Jelešić pročitao izvješće. Ističući svrhu
družbe, koja mora da svima nama bude
najmilija, buduć nastoji da nam obrani i
sačuva najveće dobro: materijalnu
riječ, kaže da je dužnost svih nas, svako-
ga koji se Hrvatom čuti, da pristupi u
njezino kolo, te se učlani, a to svaki može
obzirom na malu svotu od najmanje 2 K
godišnje, koje se za članarinu traže.

Spominje zatim lanjsku glavnu skup-
štinu družbe, koja se je baš ovdje u Puli
dne 31. svibnja obdržavala i to u ovoj
dvorani. Tom prigodom spominje i dje-
lovanje potomaka dvietisućljetne kulture,
koji su tu svoju kulturu iztakli izvijačima
i iznizavanjem. Tog je dana bila u jutro
skupština, a po podne zabava u vrtu »Na-
rodnoga Doma«. I skupština i zabava
ostali će u dugoj i ugodnoj uspomeni
svi učesnici.

Ove godine kao i drugih podružnica je
pozvala gospodje i gospodjice, da bi sa-
kupile milodare za »Božićnicu«. Iste su

se najpripravnije odazvale, te su svojom
poštovnošću sabrale lepu svotu od
K 1275.44 i to:

gdjice Stana, Marica i Jelka Laginja	K 354.70
g.dja Marija Mardešić	391.34
Justina Zucconi	167.70
g.dja Amalija Keršić	140.—
g.dja Sofija Gjurić	128.90
Virginija Mezulić	84.30
Ruža Žunić	65.80
g.dja Emma Kanduter	43.—

ukupno . . . K 1275.44
a kojom se je podarilo odjedom i obudom
siromašnu djecu, a za to se je potrošilo
K 836.99. Djeca su se odulili svojim do-
broćiniteljima lepo uspjelom zabavom, a
i ovom prigodom zahvaljuju svakome tko
je što podario, osobito pako vriednim
damama, koje nisu žalile truda i pote-
škoće da sabere tako lepu svotu. Drugi
dogodjaj, koji moramo spomenuti to je
običajni družbin ples, koji premda je do-
nio lepi prihod od K 967.79 ipak nije
uzpio tako, kako bi bilo željeti, jer mnogi
i mnogi uplatiše ulazninu, ali ne poho-
diše plesa, a ples u korist Družbe mora
da bude manifestacija za njezinu svrhu.
Nadajmo se, da će do godine biti bolje.
— Osim toga je družbi zapala polovica
čistog prihoda od plesa »Hrvatske Omla-
dine« u iznosu od K 66.51, te prihod
zabave prigodom glavne skupštine u iz-
nosu od K 230.02. I »Istar. Posujilnica«
je podarila K 500, a u raznim prigodama
se sakupilo K 789.11.

Odbor je nastojao, da sakupi za Družbu
čim više prihoda, te je u tu svrhu držao
marku na prodaju, no malo su se rabile,
što je za žaliti, te se mora nastojati, da
se uvrćiti običaj, da se čim više tih ma-
rkica proda. Osim toga je podružnica na-
mjestila nekoliko škabica, te će i od
toga biti za družbu lepi prihod.

Zaključujući ovaj izvještaj pozivamo
sve, da se u svakoj prigodi sjele družbe,
te da svuda nastoje promicati njezin cilj,
koji mora da bude svet svakom Hrvatu.

(Svitić dr. se.)

VIESTI.

Mjestne.

Imenovanje sudbenog kancelista u Vodnjanu.

Mi smo i u našem listu donieli neko-
liko dopisa iz Barbanštine, Marčane, Kr-
nice i od drugih u kojim se je zahtijevalo,
da za sudbenog kancelistu u Vodnjanu
bude imenovan činovnik, koji poznaje naš
jezik, te smo to i očekivali pouzdano
obzirom na veliki broj hrvatskog pučan-
stva u tom sudbenom kotaru i obzirom
na to da na sudu nema nijednog činov-
nika, koji znae hrvatski. No imenovanje
nas je iznenadilo tim više što je i isti
savjetnik Colombini, upravitelj suda, premda
Talijan zamolio, da bude kancelistom im-
enovan činovnik koji znae naš jezik, a
kad smo uprkos da su se natjecali ra-
zni naši ljudi bio je imenovan Talijan
Ludovico Conti iz Kopa koji ne zna ni
riječ hrvatski. Našim natjecateljima dalo
se je razumjeti, da poznanje jezika ne
odlučuje ništa kod imenovanja! Proti
ovakom postupku treba rezignirati, te mi
pozivamo naš narod u Vodnjaštinu, Bar-
banštinu i Sanvidenštinu da na sudu sva-
gdje i uvijek rabi i traži da se s njime

hrvatski govori i uređuje. To je naše
pravo, i tim vršimo samo našu dužnost,
što tražimo da se naš jezik svuda poštiva.
Gospodinu pak predsjedniku prizivnog
sudišta Jakopiću čestitamo na početak.

Za Družbu sv. Ćirila i Metoda.

Dužnost je svakog Hrvata, da bude
član Družbe sv. Ćirila i Metoda. Člana-
rina je veoma malena, same 2 krune na
godinu, zato poživamo sve Hrvate, da se
upisu u podružnicu, te i na taj način do-
prinesu za Družbu. Upisati se mogu kod
odbornika dra. Iv. Zucconi, dra. Milica,
Vranković, Stahana, M. Zunića i Pe-
tjeljaka uplativši odmah članarinu. Nadamo
se, da neće nitko uzdržavati, da vrši
svoju dužnost.

Sjedinica odbora podružnice Družbe sv. Ćirila i Metoda.

Pozivlju se većeras stari i novi odbo-
rni podružnice Družbe sv. Ćirila i Me-
toda te njihovi zamjenici da bi nefaljeno
dešli na sjednicu, koja će se obdržavati u
»Čitaonici« u 7 sati.

Kristanovo predavanje.

Sinod u 8½, bilo je najavljeno preda-
vanje Ethina Kristana o Darvinu u Arco
Romano. Predavač koji ima lepi način
prikazivanja pokušao je razviti temu o
nauci Darvinovoj o descendenici i selekciji.
Toj je predmet veoma težak za pučko
predavanje, te traži ipak od slušateljstva
jedno predznanje. Radi toga nam se je
činilo nepodpu i nedovoljno objašnjenja
ciela nauka. Slušateljstva je bilo jedno
trideset.

»Hrvatska Omladina«.

»Hrvatska Omladina« priređuje dne
12. aprila izlet u Lucinamora, na 2 sata
posle podne iz »Narodnog Doma«.

Za svaku sigurnost umoljava se p. n.
gg., koji žele sudjelovati istome, da se
prijava svakoga dana — do četvrtka,
upravnom odboru istoga društva i to od
7 sati unaprijed.

Nadamo se, da će se p. n. obdinstvo
odazvati ovom našem prvom izletu, te
sudjelovati u najkraćim časovima naše
obične zaboravnosti, ipak se sjetiti mate-
rije riječi.

U slučaju nepovoljnog vremena odgadj-
a se isti na 18. aprila, t. j. nedjelja posle
Ukrsra.

Upravni odbor
»Hrvatske Omladine«
u Puli.

»Narodna radnička organizacija«.

Pozivlju se svi odbornici na sjednicu u
četvrtak u 7½, na večer.

Poziv diletantima.

P. n. gg. članovi »Dramatskog odjeka«,
umoljavaju se da svi dođu večeras na
pokos »Ukrsnoća« i to u 7½ sati.

Razne.

»Odbor za izdavanje hrvatske prav- ne terminologije«.

U krilu hrvatskog pravnčkog društva
u Zagrebu osnovao se je odbor za izda-
vanje hrvatske pravne terminologije. U
odbor su izabrani i M. Obuljen iz Dal-
macije i Zokkow iz Bosne. Odbor je izab-
rao predsjednikom dr. Franju Spevca,
svet. profesora, a tajnikom docenta dra.
Stekhala. Ovaj će sastaviti i osnovu, te će
se onda odmah preći na sistematski rad.

Za promicanje pomorstva.

Poznato je kako je teško početnicima
u pomorstvu, buduć trebaju podpore, a
za to nema nikakvih ustanova. U Du-
brovniku je radi toga ustrojena g. 1908.
po dubrovačkoj obćini posebna zaklada
od 2000 kruna za promicanje početnika
u pomorstvu. Ta zaklada danas iznosi
K 7.0715.40, a razdijeljeno je do sada
K 1.094 podpora 56 početnika.

Kako su naši vojnici bili štuirani u Herceg-Bosni i južnoj Dalmaciji.

Svim je vojnicima, koji su od konca
rujna 1908. pa do konca ožujka 1909.
prebivali u tim zemljama, bila povišena
dnevnića za 10 hel.; a onima koji su bili
u kordonima povišena je ta dnevnića na
12 hel. dočim su momci »štrafonskih«
odjela dobivali doplatok od 1 K na dan.
Podestnici, koji su dobrovoljno duže slu-
žili, dobivali su mjesečni doplatok od 75
kruna, a častnici odstupu za opravu od
200 kruna. Sva je momčad dobivala za-
jutrak, objed (250 grama mesa, razno
povrće i tri decilitra vina). Osim toga i
večeru. Sav se je živč nabavljao samo u
tim zemljama, samo se je brašno dopre-
malo budi iz Austrije, budi iz Ugarske.
Odišlo je bilo sve novo, a osim obićnih
odjeda dobio je svaki momak vezani dol-
nji pruk i kapu proti aniegu. Sva rube-
nića bila je od vune. Na straži su nosili
momci toplu kabanicu i džime obložene
vunom. U barakama se je prestepano lo-
žilo. Bolestnike su dvorili liečnici, kojih
je bilo puno veći broj nego obićno, a uza
to su bolestnici dobivali čaja s rumom.

Službene mačke.

Američki listovi javljaju, da vlada uz-
država više stotina mačaka. Te životinje
pričlejene su poštanskim uredima, te
imaju poziv, da čuvaju od parocova i mi-
ševa pakete i pisma. Od osobite je to
važnosti za New-York, gdje svaki dan
pripije 2—3000 poštanskih vreća, koje
ostanu po nekoliko dana na pošti. Veliki
kvar činili su miševi i parocovi tim vre-
ćama, jer su uništavali pisma i pakete.
Odkada su uvedene te »službene« mačke,
to se više ne događa. Uredi dobivaju go-
dišnje 40—200 K za izdržavanje mačaka.

PARTE ITALIANA.

NOTIZIE.

Alla lettera aperta del signor Dejak.

Nella lettera aperta del signor L. Dejak
nella quale riproduce le comunicazioni
della Presidenza fatte nella seduta del
Consorzio del 11 gennaio a. g. egli im-
putò al signor Barbalic d'avere a noi for-
nito delle comunicazioni delicate che le
abbiamo anche pubblicate e con ciò asser-
isce d'aver dato il colpo di grazia al
consorzio. Si trattava delle 10.000 corone
che si dettero al partito italiano per le
elezioni. Noi però dichiarammo che il signor
Barbalic non sta in nessun rapporto colla
detta notizia da noi riprodotta. Noi era
bisogno d'informazioni private. Chi vo-
leva sapere poteva attingerle in tutta la
città che ne parlava. Tanto per la verità.

Un nuovo sottomarino.

Ai 3 corr. fu varato il secondo sot-
tomarino sistema Lake nel locale arsenale.
Ha uno spostamento di 250 tonnellate e
una velocità di 12, rispettivamente 7 miglia.

Bollettino sanitario.

Morbi contagiosi a Pola li 3 aprile 1909: Morbillo 3 casi, Scarlattina 4 casi, Tifo 1 caso, Croup e Differite 1 caso.

L' emigrazione dalla Russia in Siberia.

Questi ultimi anni aumentò molto l' emigrazione dalla Russia in Siberia. Nell' anno 1906 emigrarono 60.000 persone, nell' anno 1907 400.000 persone e nell' anno 1908 oltre 500.000 persone.

Vlastnik i izdavač: Tiskara LAGINJA i DR.
Odgovorni urednik: Jerka Mahulja.

Mali oglasnik.

Piccolo notiziario.

TRAŽI SE naučnik za konsumno društvo Sv. Polikarpo. Mora imati navršenu 14 godinu i 4 razreda pučkih škola. Popitati se kod I. M. Žic, Polikarpo.

PRODAJU se škrinje (kašuni) u tiskari Leginja i dr., ul. Giulia br. 1.

VENDESI caseggi nella tipografia Leginja e comp., via Giulia 1.

TRAŽIM sobu i kuhinju za obitelj bez djece. Ponude na upravu „Omnibus“.

CERCO stanca con cucina per famiglia senza prole. Offerte all' amministrazione dell' „Omnibus“.

Pučkim školama i konsumnim društvima preporuča se osobito naša „Narodna Papirnica“ za nabavu raznih školskih teka i risanka kao i pločice i ine školske potrebove, te sve knjige i tiskalice potrebne za konsumna društva. Preprodavačima znatan popust. 52a

Trgovcima i raznim gospodarskim društvima na znanje: U našoj „Narodnoj Tiskari Leginja i drug.“ mogu se dobiti razne trgovačke i zapisničke knjige uz jeftinu cijenu. 52

Ure na odplatu za svakoga.

Br. 72: Pravo 14 kar. zlato. Plaque ura za gospodu i gospodje fino gravirana, dobar ustroj u kamenu, dobro iduća K 20.—. Ista sa dvostrukim pokrovom K 25.—.

Br. 73: Pravo srebro za gospodu ili gospodje sa 3 veoma čvrsta srebrna pokrova, bogato gravirana kao s konjem, jelenom, lavom ili jednim dielom prirode, dobar Anker ustroj, točno reguliran K 30.—.

Br. 74: Zadoja novost: srebro S sa gospodu Rem. Anker, koji kod jednog navijanja punih osam dana neprekidno u Rubin kamenu ide, sa na brojačnom kazalu videćim hodom K 35.—.

Br. 75: Prekrasan Rem. Met. Tula sat za gospodu i gospodje sa 3 pokrova i poslačenom krunom, sigurnim ustrojem K 18.—.

Br. 76: Nikl Rem. djačka ura otvorena, moderno i lijepo gravirana K 8.—.

Cijene razumijevaju se na odplatu po komadu 2 kruno mjesečno, kod naručbe valja polovicu svote poslati ili pouzacećem uplatiti.

HEINRICH WEISS,

Wiener Uhrenfabrik
BEČ, XIV., Pillerg. 1—767.

2 kruno mjesečno.

BUDILICA

19 cm visoka, sa do-
brim i svakom polo-
žaju idealnim zvukom.
3 godišnjim planirnim
amstvom K 2.80, 3
komada K 7.80; sa
noću svjetajućim ka-
kazom K 3.50, 3 ko-
mada K 9.—.

Tvornika skladnih ura,
društva, stolovne i ure-
terine,
O. HEGNER sin
Vinkovci br. 11, Bregata
Veliki ilustrirani cie-
nik na zahtjev franco
i bulvra.

**Trgovina pokućstva
i mramornih ploča
A. ŽUNIĆ i Comp.**

PULA

ulica S. Martino — ulica Giosuè Carducci

! OBJAVA !

Častimo se javiti slavnim općinstvu da smo uz naše, već više godina ob-
stojeće skladište

pokućstva

koje je uvijek snabdjeveno sa razno-
vrstnom robom, otvorili i svoju vla-
stitu radionicu

mramora

tako da možemo sada p. n. g. mu-
šterije poslužiti uvijek i u svako doba
svakovrstnim belgijskim i talijanskim
mramorskim pločama.

Svaka se naručba obavlja bezod-
vlačno polak zahtjeva i mjere.

Sve radnje zasjecajuće u tpe-
tarsku i stolarsku radnju obavljaju
se solidno i uz najumjerenije cijene.

Odličnim štovanjem

A. Žunić i Comp.

—————

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo
na dionice u Punt.

Plovitbeni red

vrijedi od 1. veljače 1909. do opoziva.

Pruga: Rijeka-Punat.

Svaki dan odn. podjele	Od i dol.	Postaje	Dol. i Od.	Svaki dan odn. podjele
prije podjele				po podjele
5.45 odl.		VPUNAT	dol.	4.35
6.— dol.		Krk	dol.	4.20
6.10 odl.		Glavotok	dol.	4.10
6.55 dol.		Malinska	dol.	3.25
7.— odl.		Malinska	dol.	3.20
7.30 dol.		Malinska	dol.	2.50
7.40 odl.		Malinska	dol.	2.40
8.25 dol.		Omišalj	dol.	1.55
8.30 odl.		Omišalj	dol.	1.45
9.30 dol.		RIJEKA	dol.	12.45

Pruga: Baška-Punat.

Ulazak. Cetrvi. Subota	Od i dol.	Postaje	Dol. i Od.	Poned. Srijedu Petak
prije podjele				po podjele
4.30 odl.		VPUNAT	dol.	6.—
5.30 dol.		VPUNAT	dol.	4.50

Uvjelno pristajanje u Staroj Bakli.

Havnatelstvo si pridržuje pravo — prema okol-
nostima — promjene plovitbenog reda.

Agencija na Rijeci kod I. Pakulčića, Via Andrija 25.
PUNAT, dne 15. siječnja 1909.

HAVNATELISTVO

Širite i kupujte „Omnibus“

•• JEFTINO I BRZO. ••

CEDULJICE

sv. ispovjed i pričest

izrađuje

NARODNA TISKARA

LAGINJA i dr. — PULA

Via Giulia, 1.

•• JEFTINO I BRZO. ••

SVOJ K SVOMU!

Veliko skladište gotovih odijela i rubenine

Zadnja moda! za gospodu i dječake Najnoviji kroj!

u PULI ulica Giosuè Carducci br. 55.

Podpuna gotova odijela za svaku dobu godine, kaba-
nica, paletots, rublja, ovratnika, ogrlica itd.

Primaju se naručbe za odijela po mjeri.

Roba iz najboljih tvornica sukna.

Cijene vrlo umjerene.

Preporuča se Slavenima

slavenska tvrdka TRANFIĆ.

SVOJ K SVOMU!

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplaćuju sadržajnih dielova jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te
člata bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 2000 K bez predhodnog
odkaza, a iznose od 2000 K
ako se nije kod uložnja suglasno ustanovio veći ili manji rok za
odkaza, uz odkaza od 8 dana.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku
ili na usjenice
i sadržajnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati
poslije podne; u nedjelju i blagdana
zatvorena.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u vijeće Opatstva vijećnice
kuda (Narodni Dom) prvi pod česnom, gdje
dobivaju potrebne informacije.

Havnatelstvo.

ULICA
GIULIA
Br. 1.

SVOJ K SVOMU!

ULICA
GIULIA
Br. 1.

TISKARA I KNJIGOVEŽNICA

LAGINJA i DR.,

Ulica Giulia 1. — PULA — Ulica Giulia 1.

Preporuča se za:

TISKARSKE, KNJIGOVEŽKE I GALAN-
TERIJSKE RADNJE.

SOLIDNA IZRADBA PEČATA iz GUME.

Imade u zalhi

TISKANICE I KNJIGE za P. N. OBČINE

CRKVE, ŠKOLE, ODVJETNIKE,

POSUJILNICE I KONSUMNA

DRUŠTVA, TROGOVAČKE KNJIGE, —

PISANKE za ŠKOLE kao i sve PISAR-

SKE I RISARSKE POTREBŠTINE. —

Prodaja papira na malo i veliko.

Jeder Art Buchbinderarbeiten werden in der Buchbinderel

LAGINJA & Cie., Via Giulia 1

————— HEBEROMMER und billig geliefert. —————

ŠIRITE I KUPUJTE „OMNIBUS“. DIFFONDETE L' „OMNIBUS“

Sjetite se družbe Sv. Ci-
rila i Metoda za Istru!